

**САВЕЗ ИНОВАТОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И
ПРИВЕДНА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Научно-стручни скуп:

**„ТЕХНОЛОШКЕ ИНОВАЦИЈЕ – ГЕНЕРАТОР ПРИВЕДНОГ
РАЗВОЈА“**

**САГЛЕДАВАЊЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У НАШОЈ ЗЕМЉИ
И У ОКРУЖЕЊУ РЕГИОНА И НАКНАДА ШТЕТЕ ЗБОГ ПОВРЕДЕ
ПАТЕНТНОГ ПРАВА**

**Аутор: Академик Миладин Кнежевић, судски вештак
за економско-финансијску област и индустријску
својину**

Тематска област: **Интелектуална својина**

I УВОД

Интелектуална својина представља добро које треба искористити.
На жалост у нашој земљи и окружењу није тако, а зашто је то тако,
очигледно је да по оној народној изреци се каже ОНАЈ КОЈИ ЗНА НЕ
ПРИЧА, ОНАЈ КОЈИ ПРИЧА НЕ ЗНА!!!

Интелектуални капитал представља знање+вештина+жеља+прилика =
хумани капитал!

Знање и вештина представљају тзв. „тврде“ компоненте хуманог капитала.

Жеља и прилика су тзв. „меке“ компоненте хуманог капитала.

Посебну врсту интелектуалног капитала чини професионални интелект, то
је најскупљи хумани капитал, његове компоненте су (KNOW-HOW), знање и
искуство како би нешто требало урадити.

Знање као компонента интелект, интелект капитала се стиче формалним
образовањем. Укупна вредност предузећа представља збир финансијског
капитала и интелектуалног капитала.

Финансијски капитал обухвата сву физичку и монетарну имовину, док
интелектуални капитал, чија се улога повећава чине сва „невидљива“
средства и процеси предузећа.

II ИСТРАЖИВАЊЕ ТРЖИШТА

Поставља се питање шта преузети на пољу рационалне потрошње енергије.
Стално говоримо да је спас Србије и Републике Српске у тржишној
привреди, што значи да тржиште регулише све од квалитета до асортимана
цена и маржи. Оно што забрињава да у Србији и Републици Српској мали

број предузећа улаже у побољшање технолошког процеса и проширења капацитета.

Реално гледајући по светским критеријумима сви наши капацитети су амортизовани и исте би требало заменити изградњом нових.

Норма (стандард) је позната и призната мера за одређену квантитативну и квалитативну величину у оквиру одређене социјалне заједнице. Ако је прихваћена обичајно, друштвено или законски норма постаје правило, узорак или пропис и може имати национални, регионални или међународни (светски) карактер.

III ПРОМЕНЕ И ИНОВАЦИЈЕ

Предузеће које жели да опстане мора бити спремно на промене. Све промене нису иновације – иновације су само оне промене када је предузеће први или рани корисник нове идеје. Увек је тешко нешто мењати – радити нешто различито међутом, радити нешто потпуно ново је скопчано са додатим ризицима и зато су успешни иноватори веома битни за савремено успешно пословање.

„Н.Б.С. Конкурентност привреде Србије 2003“

Као фактор привредног развоја наше земље имају **ИНВЕСТИЦИЈЕ И ИНОВАЦИЈЕ**.

Јасно је да иновације представљају покретач развоја који мора бити у жижи интересовања економске политике, заједно са стварањем климе за инвестиције.

Иновативни, креативни рад сам по себи садржи друштвену компоненту, односно друштвени значај већег или мањег обима: Увек је намењен унапређењу, развоју нечега што ће користити и други чланови друштва.

Самим тим, креативни-иноватори очекују прихватање, подршку томе што раде.

Они међутим увек гледају унапред и виде више од највећег броја оних којима су окружени и који природно нису у стању да одмах схвате значај и вредност новине.

За иновацију је потребно креативно размишљање. Креативност значи способност да се дође до идеје која као нова, тако и корисна.

Фазе у креативном процесу су: **ПРИПРЕМНА ИНКУБАЦИЈА, САГЛЕДАВАЊЕ, ВЕРИФИКАЦИЈА.**

Такође је и парна машина направила продор тек деценијама после проналаска.

Држава без интелектуалне својине се креће као рак **УНАЗАД И У СТРАНУ**. Не заборавите, **ПАТЕНТ ЈЕ НОВАЦ И МОЖЕ СЕ ТРГОВАТИ, КЉУЧНА РОБА ЗАСНОВАНА НА ЗНАЊУ, СИРОВИНА 21 ВЕКА.**

IV НАКНАДА ШТЕТЕ

Она може бити натурална накнада и новчана накнада. По правилу накнада се врши успостављањем ранијег стања, али ако то није могуће, иде се на новчану накнаду, а може се истовремено ићи и на натуралну и на новчану накнаду.

Процена штете

Процена штете се по правилу врши према објективном мерилу, прометној вредности ствари. Та процена штете врши се посебно за стварну штету, а посебно за изгубљену добит.

Накнада штете због повреде права – осврт на Закон о патентима („Сл. лист СЦГ 32/2004 од 02.07.2004.) у вези тужбеног захтева члан 39 тачка 3. Накнада штете због повреде права коју је учинио тужени намерно или крајњом непажњом, а на основу тужбе тужиоца због повреде права патента, нелојалне конкуренције и надокнаде штете у вези предметног спора. На основу захтева за надокнаду имовинске штете аутор се определио за Диференцијалну методу обрачуна штете која обухвата корист коју би тужилац, да није било повреда права остварио према редовном и предвиђеном току ствари, као и издатке које је тужилац имао после повреде права, а који су били учињени у циљу санирања или отклањања других последица штетне радње.

ЗАКЉУЧАК

Због свега напред наведеног веома је важно за сваког произвођача који жели успех на тржишту и комерцијализацију својих производа путем пријаве патента заштитити свој проналазак и тако стекне монополски положај на тржишту.

За аутора је битно да се у великој мери даје значај индустријске својине и штите права и у закону и у судском поступку, такође за аутора судског вештака за економско-финансијску област и индустријску својину остаје нада да ће судови због повреде патентног права доносити ПРИВРЕМЕНУ МЕРУ ОДМАХ на основу тужбеног захтева на првом припремном рочишту и да ће суђење по предмету бити ХИТНО, а да ће се стање у овој области побољшати и по мом дубоком убеђењу то је највећа шанса да се правосудни органи обуче за интелектуалну својину, како судски поступак неби трајао дуже од шест месеци.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!!!

Бања Лука, 11.11.2010.

Аутор
Академик Миладин Кнежевић